

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **M. M.**
proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Plzeňský kraj**
sídlem Hálkova 14, Plzeň

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nevyplácení kompenzačního bonusu na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021

takto:

- I. Zásah žalovaného, spočívající v nevyplácení kompenzačního bonusu**
 - a) za období od 5. 11. 2020 do 21. 11. 2020 v částce 8 500 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78498/21,
 - b) za období od 22. 11. 2020 do 13. 12. 2020 v částce 11 000 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78517/21,
 - c) za období od 14. 12. 2020 do 24. 12. 2020 v částce 5 500 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78532/21,
 - d) za období od 25. 12. 2020 do 23. 1. 2021 v částce 15 000 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78546/21,je nezákonný.
- II. Soud zakazuje žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobce na vyplacení kompenzačního bonusu**

- a) za období od 5. 11. 2020 do 21. 11. 2020 v částce 8 500 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78498/21,
- b) za období od 22. 11. 2020 do 13. 12. 2020 v částce 11 000 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78517/21,
- c) za období od 14. 12. 2020 do 24. 12. 2020 v částce 5 500 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78532/21,
- d) za období od 25. 12. 2020 do 23. 1. 2021 v částce 15 000 Kč na základě žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021 vedené pod č. j. 78546/21.

III. Žalovaný je povinen uhradit žalobci ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení ve výši 3 000 Kč.

Odůvodnění:

I.

Žaloba

1. Žalobce podal u Krajského soudu v Plzni dne 12. 3. 2021 žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, kterou k výzvě soudu upřesnil podáním došlým soudu dne 16. 3. 2021. Svou žalobu odůvodnil tím, že dne 21. 1. 2021 podal přes webovou aplikaci finanční správy a datovou schránku žádosti o kompenzační bonus, aniž by mu byl do podání žaloby bonus vyplacen nebo jeho žádosti zamítnuty, ač byl žalovaným několikrát vyzván k doložení faktur a jejich zaplacení. Žalovaný však byl povinen bez dalšího žalobci vyplatit kompenzační bonus, o nějž požádal, bez zbytečného odkladu po podání žádosti, protože k vyměření kompenzačního bonusu došlo dnem podání žádosti o něj. Podle žalobce nelze v řízení o jeho žádosti aplikovat postup k odstranění pochybností podle ust. § 89 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*daňový řád*“), protože vyměřovací řízení bylo zahájeno jinak než daňovým tvrzením, kdy podle zákona č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*ZKB*“) je kompenzační bonus samovyměřovací vratkou daně. Podle žalobce je postup k odstranění pochybností správce daně možný až po vyplacení kompenzačního bonusu formou daňové kontroly, jejímž výsledkem může být rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek formou doměřené daně. Žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 5 Aps 4/2010-51, nebo ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 Ans 10/2012-52.
2. Žalobce se podanou žalobou domáhal vydání rozsudku, jímž by mu soud poskytl ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nevyplacení (zadržování) kompenzačního bonusu, na který má žalobce proti žalovanému nárok.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný měl žalobu žalobce za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí.
4. Žalovaný dne 21. 3. 2021 skutečně vyzval v souladu s ust. § 89 daňového řádu žalobce čtyřmi výzvami k odstranění pochybností o údajích uvedených v předmětných žádostech ze dne 21. 1. 2021, nicméně to, že správce daně pojal pochybnosti o nároku na kompenzační bonus, žalobce věděl již od samého počátku, kdy mu tyto pochybnosti byly sděleny pracovníci správce daně v rámci neformální komunikace (e-mailem, telefonicky).
5. Postup k odstranění pochybností, který patří mezi kontrolní postupy při správě daní (viz část druhá, hlava VI, díl 3 daňového řádu) je uceleným souborem úkonů a je realizován v průběhu nalézacího, tj. vyměřovacího či doměřovacího řízení. Primárně slouží k vyjasnění, upřesnění

či případné korekci údajů uvedených v daňovém tvrzení a má přispět k zjištění a stanovení daně ve správné výši. Tento postup nelze zahájit poté, co správce daně dan již vyměřil či doměřil, ale může být realizován též za účelem odstranění pochybností o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti jiných písemností předložených daňovým subjektem nebo o pravdivosti v nich uvedených, a to nejen v souvislosti s daňovým přiznáním; tuto skutečnost lze dovodit z definice uvedené v ust. § 89 odst. 1 daňového řádu.

6. Žalovaný přisvědčil žalobci, že kompenzační bonus se ve smyslu ust. § 14 odst. 2 ZKB skutečně považuje za vyměřený dnem podání žádosti o kompenzační bonus, a to ve výši odpovídající součinu výše kompenzačního bonusu a počtu dní bonusového období. Uvedl však, že ne vždy musí k samovyměření dojít, např. když žadatel není subjektem kompenzačního bonusu anebo žádá o bonus za jiné než bonusové období. V odst. 3 zákonodárce předpokládá, že mohou být podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus a výše kompenzačního bonusu prověřovány, a to nejen na základě daňové kontroly, nýbrž i postupu k odstranění pochybností ve smyslu ust. § 89 daňového řádu. Navíc postup k odstranění pochybností oproti daňové kontrole nemá sloužit k obsáhlému a časově náročnému dokazování, jedná se tak o nástroj rychlý a cílený, nepochybně vhodný pro případné prověřování podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus.
7. Podle žalovaného bezodkladné prověřování (i neformálním způsobem), popř. následné vydání řádně odůvodněné výzvy k odstranění pochybností představuje relevantní důvod pro odložení vrácení již vyměřeného kompenzačního bonusu do ukončení postupu k odstranění pochybností, což v tomto konkrétním případě ostatně nastalo: Žalovaný kontaktoval opakovaně žalobce ve věci prověřování skutečností relevantních pro vznik nároku na kompenzační bonus. Žalovaný si byl vědom toho, že podatel svým čestným prohlášením odpovídá za to, že žádá oprávněně o kompenzační bonus, nicméně nelze absolutně rezignovat na jakoukoliv kontrolu a tudíž zjevné chyby a nesoulady je nepochybně nutné odstranit již při vyřizování žádosti.
8. Vzhledem k tomu, že neformální komunikace žalovaného s žalobcem nevedla k odstranění pochybností správce daně o splnění podmínek pro nárok na kompenzační bonus, které byly žalobci nastíněny již v první e-mailové komunikaci ze dne 1. 2. 2021, rozhodl se žalovaný zahájit postup k odstranění pochybností ve smyslu § 89 daňového řádu k žádostem za bonusová období 5. 11. 2020 – 21. 11. 2020 (výzva č. j. 382734/21), 22. 11. 2020 – 13. 12. 2020 (výzva č. j. 383062/21), 14. 12. 2020 – 24. 12. 2020 (výzva č. j. 383210/21), 25. 12. 2020 – 23. 1. 2021 (výzva č. j. 383296/21). Předmětné výzvy ze dne 11. 3. 2021 byly žalobci doručeny do datové schránky dne 21. 3. 2021, a to uplynutím lhůty. Lhůta pro odstranění pochybností vyjádřených ve výzvách byla stanovena shodně v délce 15 dnů ode dne doručení výzvy a plynula do dne 6. 4. 2021.
9. Žalovaný konstatoval, že ve výzvách k odstranění pochybností zhodnotil předložené důkazní prostředky, které dále podepřel i informacemi zjištěnými z vyhledávací činnosti, když nakonec dospěl k závěru, že dle ust. § 6 odst. 2 ZKB samotný výkon činnosti, kterou žalobce provádí, nebyl opatřeními přijatými orgány státní správy zakázán ani omezen. Co se týče uzavřených provozoven a zařízení pro účely poskytování služeb žalobce není rozhodné, zda jsou zavřeny na základě přijatých restriktivních opatření, protože toto uzavření spočívá především v zákazu či omezení prodeje zboží či poskytování služeb veřejnosti, nikoli v tom, že by nebylo možné služby přijímat. Výkon elektro prací je tedy možný i v provozovnách, které byly na základě přijatých opatření uzavřeny. I přes tento závěr správce daně vyzval žalobce, aby předložil další důkazní prostředky, kterými by splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus doložil. Výzvy k odstranění pochybností považovat za jasné a srozumitelně formulované, tedy takové, které umožňují daňovému subjektu svůj nárok doložit a tím ve stanovené lhůtě prokázat splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus. Žalovaný dodal, že si je vědom negativních hospodářských dopadů na

podnikatelské subjekty v souvislosti s omezeními či zákazy v důsledku opatření přijatých orgány státní správy k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a šíření onemocnění COVID-19 a v tomto směru se i přes značný objem žádostí o kompenzační bonus, a to při zachování všech dalších běžných činností správce daně, snaží postupovat při vyřizování žádostí bez zbytečného odkladu a tyto vyřizovat v co nejkratší lhůtě.

10. Žalovaný doplnil, že postup při správě kompenzačního bonusu je upraven v předloženém Metodickém pokynu ke správě kompenzačního bonusu (Informace pro územní pracoviště č. 2020/74). Žalovaný dále předložil část zápisu z jednání Krizového štábu GFŘ č. 23/2020 konaného dne 22. 12. 2020, v němž je rovněž nastíněn postup územních pracovišť v případě, že jsou v žádosti o kompenzační bonus zjištěny zjevné chyby či nesoulad.
11. Žalovaný tedy setrval na stanovisku, že byl oprávněn před vyplacením kompenzačního bonusu zkoumat splnění podmínek zakotvených v ZKB pro vznik nároku na kompenzační bonus, a to i prostřednictvím postupu k odstranění pochybností dle ust. § 89 daňového řádu.

III.

Další podání stran

12. V podání ze dne 6. 4. 2021 žalobce uvedl, že není pravda, že by mu žalovaný doručil výzvy ze dne 11. 3. 2021.
13. V podání ze dne 5. 5. 2021 žalovaný potvrdil, že výzvy ze dne 11. 3. 2021 byly žalobci doručeny až dne 27. 4. 2021.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

14. Žalobce s odkazem na svá písemná podání uvedl, že vytýkáci řízení nemělo být zahajováno, a podrobně popsal situaci svou i svých zákazníků v době zákazů a omezení vládními opatřeními. Žalobce zdůraznil, že účelem bonusu je předejít likvidačnímu stavu, kdy každý den, o nějž je výplata bonusu odložena, je významný.
15. Žalovaný odkázal na svá písemná podání a dodal, že odložil výplatu bonusu, protože šetřil splnění podmínek pro vznik nároku na bonus. Podle žalovaného zákonodárce právě v ust. § 14 odst. 3 ZKB upravil postup přezkumu nároku na bonus, kdy žalobce přes takovou výzvu žalovaného nic nedoložil. Žalovaný se vyjádřil, že si je vědom toho, že situace není jednoduchá, ale žalovaný musí postupovat podle zákona.

V.

Posouzení věci soudem

16. V souladu s § 87 odst. 1 s. ř. s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.

VI.

Rozhodnutí soudu

17. Žaloba je důvodná.
18. Podle ust. § 82 s. ř. s. platí, že každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
19. Ochranu podle ust. § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li

kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ust. § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005 - 65, publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS).

20. Žalobce tvrdil, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v zadržování kompenzačního bonusu, kdy tento zásah byl přímo zaměřen proti žalobci. Výše citované podmínky ust. § 82 s. ř. s. byly tedy u žalobce splněny, kdy soud shledal, že neoprávněné zadržování splatného kompenzačního bonusu může představovat nezákonný zásah. Zadržování bonusu je totiž úkonem žalovaného, který není činěn formou rozhodnutí, ale přímo zasahuje právní sféru žalobce tím, že mu odpírá právo na vyplacení bonusu. Žaloba žalobce tedy byla přípustná.
21. Spor účastníků tkví v tom, zda je či není žalovaný ke dni vydání tohoto rozsudku v prodlení s vyplacením kompenzačního bonusu žalobci, o nějž požádal dne 21. 1. 2021. Podle žalobce měl být kompenzační bonus vyplacen bez zbytečného odkladu po podání žádosti. Podle žalovaného byl žalobci sice kompenzační bonus již vyměřen, ale žalovaný není v prodlení s jeho výplatou, protože oprávněně zkoumá splnění zákonných podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus - pokud vydal výzvy k odstranění pochybností dle ust. § 89 daňového řádu, představuje to relevantní důvod pro odložení vrácení již vyměřeného kompenzačního bonusu do ukončení postupu k odstranění pochybností.
22. Mezi účastníky nebylo sporu o následujícím skutkovém stavu.
23. Žalobce disponuje živnostenským oprávněním pro tři předměty podnikání: za první výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení, za druhé montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení a za třetí výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.
24. Dne 21. 1. 2021 podal žalobce žalovanému čtyři žádosti o kompenzační bonus: za první za období 5. 11. 2020 – 21. 11. 2020 na částku 8 500 Kč č. j. 78498/21, za druhé za období 22. 11. 2020 – 13. 12. 2020 na částku 11 000 Kč pod č. j. 78517/21, za třetí za období 14. 12. 2020 – 24. 12. 2020 na částku 5 500 Kč pod č. j. 78532/21) a za čtvrté za období 25. 12. 2020 – 23. 1. 2021 na částku 15 000 Kč pod č. j. 78546/21. V žádostech žalobce vymezil jako důvod vzniku nároku na kompenzační bonus omezení výkonu všech tří jeho registrovaných živností, kdy k žádostem žalobce přiložil své čestné prohlášení, že splňuje veškeré zákonné podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus, a uvedl zde své bankovní spojení pro úhradu bonusu.
25. Dne 1. 2. 2021 žalovaný prostřednictvím e-mailové zprávy kontaktoval žalobce s žádostí o doplnění dokladů o příjmech v rozhodném období červen až září 2020 a informace o tom, za jaký obor činnosti o bonus žalobce žádá.
26. Dne 5. 2. 2021 žalobce žalovanému doručil čtyři své faktury vystavené dne 20. a 21. 9. 2020 za elektro práce a za grafické zpracování loga. Současně žalobce telefonicky žalovanému sdělil, že o kompenzační bonus žádá za výkon činnosti: elektro práce, slaboproud (antény, zabezpečovací systémy) pro odběratele, kteří byli zavřeni.

27. Dne 9. 3. 2021 žalovaný znovu emailem vyzval žalobce k prokázání tvrzených příjmů v rozhodném období (bankovní výpisy, pokladní doklady), kdy téhož dne žalobce odpověděl, že data úhrad faktur poznamenal na faktury a tři ze čtyř úhrad prokázal bankovním výpisem.
28. Dne 11. 3. 2021 vydal žalovaný čtyři výzvy podle ust. § 89 odst. 1 daňového řádu, jimiž žalobce vyzval k odstranění pochybností o správnosti údajů uvedených v podané žádosti ohledně vzniku nároku na kompenzační bonus. Výzva byla odůvodněna s odkazem na živnostenská oprávnění žalobce tím, že žalobce provádí činnosti, které nebyly zakázány ani omezeny a nedisponuje žádnou provozovnou. Šlo o to, že výkon elektro prací nebyl zakázán ani omezen a nebránilo mu ani nucené uzavření provozoven pro veřejnost, v níž měly být práce prováděny. Žalobce byl tedy vyzván k tomu, aby vysvětlil a doložil, že v rozhodné době od 1. 6. 2020 do 30. 9. 2020 vykonával následně zakázanou nebo omezenou činnost, tudíž že došlo v důsledku vládních opatření k negativnímu zásahu do jeho podnikání. Žalobce byl poučen, že nebudou-li pochybnosti odstraněny, může mu být bonus snížen nebo odejmut, resp. správce daně může doměřit daň ve výši rozdílu vyměřeného bonusu a částky nově zjištěné. Výzvy byly žalobci doručeny dne 27. 4. 2021.
29. Soud vyšel z následující právní úpravy (v části relevantní pro případ žalobce), jež dosud podle informací soudu dostupných, nebyla správními soudy vyložena.
30. Na úvod soud považuje za vhodné předeslat úmysly zákonodárce při úpravě kompenzačního bonusu v ZKB a z důvodové zprávy ZKB citovat: „*Dopad výše zmíněných zákazů a omezení je rovněž do značné míry specifický v tom, že opatření proti šíření koronaviru označovaného jako SARS-CoV-2 zaměřená primárně na omezení kontaktu mezi fyzickými osobami mají obecně zvýšený dopad na poskytování restauračních a dalších služeb a jinou podnikatelskou činnost, na které se z velké míry podílejí osoby samostatně výdělečně činné. Pro ně se jedná v řadě případů o jediný zdroj příjmů. Zároveň mají často jen omezenou možnost tyto důsledky jakkoliv eliminovat či snížit. (...) Navzdory tomuto věcnému posunu vychází nyní navrhovaný kompenzační bonus z kompenzačního bonusu podle zákona č. 159/2020 Sb., který lze označit za velmi efektivní a v praxi ověřenou formu rychlé a účinné podpory, kterou je třeba zajistit jejím adresátům s přihlédnutím k potřebě naléhavého řešení jejich aktuální nelehké situace. (...) Nový kompenzační bonus bude spravován jako daňový odpočet podle daňového řádu (zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen jako „daňový řád“), tedy v procesním režimu správy daní. Vstupním požadavkem pro navrhované opatření je nadále především jeho rychlost a snadná realizovatelnost (minimum administrativy, reálná dostupnost), a to při vyšším akcentu na prvek spravedlnosti, která zajistí, že se pomoc dostane skutečně zasaženým subjektům, nikoli těm, kteří byli zasaženi pouze nepatrně. K tomu, aby bylo možné tyto dvě hodnoty zajistit, je nicméně nezbytná především odpovědnost v řadách samotných příjemců kompenzačního bonusu. Není totiž možné (a s ohledem na prvek rychlosti ani žádoucí) podrobovat jednotlivé požadavky na finanční podporu formou kompenzačního bonusu detailní kontrole ex ante ohledně toho, že daný požadavek je skutečně oprávněný. Je proto opětovně využít nejen prvek čestného prohlášení, který odpovědnost za to, že požadavky budou vzneseny pouze z řad potřebných, do značné míry přenáší na žadatele samotné, ale rovněž i koncept tzv. samovyměření, kdy kompenzační bonus bude vyměřen ex lege na základě podané žádosti. Tento koncept zejména velmi zjednodušuje a urychluje samotné vyměření. Odpovědnost žadatelů je tedy klíčovým prvkem, jakkoliv platí, že ze strany orgánů zajišťujících správu kompenzačního bonusu bude uplatňován maximálně vstřícný a kooperativní přístup. (...) Kompenzační bonus podle návrhu zákona bude poskytnut na základě žádosti. Obsah žádosti je předně dán obecnými náležitostmi podání podle § 70 odst. 3 daňového řádu, tj. z podání musí být zřejmé, kdo je činí, čeho se týká a co se navrhuje. Dále je pak tento obsah tvořen speciálními náležitostmi v § 12 odst. 1 výslovně uvedenými,*

mezi které patří zejména čestné prohlášení osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus a účet u poskytovatele platebních služeb v české měně, na který má být kompenzační bonus vyplacen. Oproti kompenzačnímu bonusu podle zákona č. 159/2020 Sb. je však nezbytné zohlednit odlišné vymezení předmětu kompenzačního bonusu. Je tedy nutné, aby subjekt kompenzačního bonusu v žádosti jednoznačně identifikoval svoji činnost nebo činnosti, které byly opatřeními podle § 1 bezprostředně zakázány nebo omezeny, a v které konkrétní kalendářní dny se tak stalo. Bez tohoto určení nelze určit rozsah nároku na kompenzační bonus.“

31. V ust. § 1 ZKB je k předmětu právní úpravy uvedeno, že tento zákon upravuje daňový bonus na kompenzaci některých hospodářských následků bezprostředně souvisejících s omezením nebo zákazem podnikatelské činnosti v důsledku opatření přijatých orgány státní správy k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 (dále jen "kompenzační bonus").
32. Podle ust. § 2 ZKB platí, že subjektem kompenzačního bonusu je osoba, která byla ke dni 5. října 2020 osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění, nebo osobou, jejíž samostatná výdělečná činnost je přerušena ode dne, který nastal po 12. březnu 2020. Subjekt kompenzačního bonusu je jako daňový subjekt dále vymezen v ust. § 5 ZKB, podle něhož je nárok na kompenzační bonus vyloučen, pokud byl subjekt kompenzačního bonusu v bonusovém období v úpadku nebo byl nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.
33. V ust. § 5 odst. 4 ZKB je definováno rozhodné období jako období od 1. června 2020 do 30. září 2020.
34. V ust. § 6 ZKB je regulován předmět kompenzačního bonusu následovně. Předmětem kompenzačního bonusu je výkon samostatné výdělečné činnosti v kalendářním dni, ve kterém byla tato činnost bezprostředně zakázána nebo omezena opatřením podle § 1. Předmětem kompenzačního bonusu je také výkon samostatné výdělečné činnosti v kalendářním dni, ve kterém byla tato činnost alespoň z 80 % vyloučena v důsledku bezprostředního zákazu nebo omezení opatřením podle § 1 vztahujícího se na odběratele zboží, služeb nebo jiných výstupů subjektu kompenzačního bonusu, nejedná-li se o činnost subjektu kompenzačního bonusu, jejíž výstupy lze bez zásadních obtíží poskytovat jinému odběrateli, nebo osobu, v jejíchž prostorách je činnost subjektu kompenzačního bonusu vykonávána, nejedná-li se o činnost subjektu kompenzačního bonusu, kterou lze bez zásadních obtíží vykonávat jinde. Předmětem kompenzačního bonusu v případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 2 je výkon činnosti podle odstavce 1 nebo 2 pouze, pokud se jedná o subjekt, u něhož převažující část příjmů v rozhodném období bezprostředně pocházela z jedné nebo více těchto činností; přitom se zohlední pouze příjmy podle § 6, 7 a 9 zákona o daních z příjmů.
35. Vyloučení nároku na kompenzační bonus je zařazeno do ust. § 8 ZKB. Podle ust. odst. 1 subjektu kompenzačního bonusu nevzniká nárok na podporu v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost za kalendářní den, za který obdržel kompenzační bonus, nárok na kompenzační bonus za kalendářní den, za který obdržel podporu v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost, nárok na kompenzační bonus za kalendářní den, za který obdržel v České republice nebo v některém z členských států Evropské unie nebo

Evropského hospodářského prostoru podporu související se zmírňováním následků výskytu koronaviru označovaného jako SARS CoV-2, s výjimkou podpory, která slouží k úhradě nájemného, podpory poskytované zaměstnavatelům, podpory poskytované v podobě dotace v rámci dotačního programu Ministerstva průmyslu a obchodu "OŠETŘOVNÉ" PRO OSVČ. Podle ust. odst. 2 § 8 ZKB pak subjektu kompenzačního bonusu může nárok na kompenzační bonus vzniknout za kalendářní den pouze a) podle § 2, 3 nebo 4, b) jednou v případě, že je společníkem více společností s ručením omezeným, c) jednou bez ohledu na počet činností podle § 6 odst. 1 nebo 2, d) jednou v případě, že vykonává činnost na základě více než jedné dohody o práci konané mimo pracovní poměr.

36. Ust. § 9 a § 10 ZKB stanoví, že výše kompenzačního bonusu činí 500 Kč za každý kalendářní den bonusového období a že prvním bonusovým obdobím je období od 5. října do 4. listopadu 2020, přičemž dojde-li k prodloužení doby trvání nouzového stavu trvajících v rámci dosavadního bonusového období, je dalším bonusovým obdobím období odpovídající době prodloužení nouzového stavu.
37. Podle ust. § 11 odst. 1 ZKB platí, že kompenzační bonus se spravuje jako daň podle daňového řádu. Podle ust. § 11 odst. 2 ZKB platí, že kompenzační bonus je vratkou daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.
38. V ust. § 12 ZKB je upravena žádost o kompenzační bonus: Podle ust. odst. 1 platí, že kompenzační bonus se vyměřuje na základě žádosti o kompenzační bonus, která kromě obecných náležitostí podání obsahuje také a) čestné prohlášení osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus, b) účet u poskytovatele platebních služeb v české měně, na který má být kompenzační bonus vyplacen, d) určení činnosti podle § 6 odst. 1 nebo 2 nebo § 7 odst. 1 a kalendářních dní bonusového období, v nichž byla tato činnost bezprostředně zakázána nebo omezena opatřením podle § 1.
39. Podle ust. § 12 odst. 2, 3 ZKB platí, že žádost o kompenzační bonus se podává za bonusové období a že žádost o kompenzační bonus lze podat nejpozději do 2 měsíců po skončení bonusového období, jinak nárok na kompenzační bonus zaniká.
40. Podle § 14 odst. 1 ZKB platí, že kompenzační bonus se stanoví za bonusové období.
41. Podle § 14 odst. 2 ZKB platí, že kompenzační bonus se považuje za vyměřený dnem podání žádosti o kompenzační bonus, a to ve výši odpovídající součinu výše kompenzačního bonusu a počtu dní bonusového období.
42. Podle § 14 odst. 3 ZKB platí, že zjistí-li správce bonusu na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě daňové kontroly, že nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus a kompenzační bonus nebyl vyměřen ve správné výši, doměří daň ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné.
43. Podle § 14 odst. 4 ZKB platí, že ve lhůtě podle § 12 odst. 3 lze žádost o kompenzační bonus změnit. Dojde-li ke změně žádosti ještě před předepsáním vyměřeného kompenzačního bonusu do evidence daní, správce bonusu změnu zohlední v rámci tohoto předepsání. Dojde-li k pozdější změně žádosti, správce bonusu může na jejím základě doměřit daň nebo kompenzační bonus.

44. Podle § 15 odst. 1 ZKB platí, že vyměřený kompenzační bonus správce bonusu předepíše do evidence daní. Kompenzační bonus se eviduje na samostatném osobním daňovém účtu daňového subjektu.
45. Podle § 15 odst. 2 ZKB platí, že přeplatek vzniklý předepsáním vyměřeného kompenzačního bonusu je vratitelným přeplatkem a správce bonusu jej vrátí daňovému subjektu bez zbytečného odkladu ode dne vyměření kompenzačního bonusu; úrok z vratitelného přeplatku v případě kompenzačního bonusu nevzniká.
46. Právě citovanou právní úpravu vyložil soud ve vztahu k nesporným skutkovým poměrům v posuzovaném případě následovně.
47. Kompenzační bonus slouží k tomu, aby byly odškodněny ty následky omezení nebo zákazů podnikání v souvislosti s epidemií koronaviru, jež jsou v ZKB jako předmět kompenzačního bonusu stanoveny (viz ust. § 1 ZKB).
48. Hmotněprávní podmínky kompenzačního bonusu jsou stanoveny v ust. §§ 2, 5, 6, 8, 9 a 10 ZKB. Takto je určeno, že kumulativními podmínkami pro vznik nároku na kompenzační bonus kromě trvání bonusového období jsou:
- a) **podmínky subjektu kompenzačního bonusu** (ust. §§ 2 a 5 ZKB): Žadatel je osobou v postavení osoby samostatně výdělečně činné a nebyl v úpadku a nebyl nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.
- b) **podmínky předmětu kompenzačního bonusu** (ust. § 6 ZKB): Odškodnění se poskytuje za samostatnou výdělečnou činnost žadatele, která byla zakázána nebo omezena, nebo činnost, která byla alespoň z 80 % vyloučena v důsledku bezprostředního zákazu nebo omezení činnosti odběratele služeb žadatele, nejedná-li se o činnost subjektu kompenzačního bonusu, jejíž výstupy lze bez zásadních obtíží poskytovat jinému odběrateli, nebo osoby, v jejichž prostorách je činnost subjektu kompenzačního bonusu vykonávána, nejedná-li se o činnost subjektu kompenzačního bonusu, kterou lze bez zásadních obtíží vykonávat jinde. To vše za podmínky, že převažující část příjmů žadatele v rozhodném období pocházela z uvedené činnosti.
- c) **negativní podmínky kompenzačního bonusu** (ust. § 8 ZKB): Nárok na kompenzační bonus nevzniká, pokud žadatel obdržel podporu v nezaměstnanosti či jiné odškodnění (odst. 1). Podle ust. § 8 odst. 2 písm. c) ZKB pak subjektu kompenzačního bonusu může nárok na kompenzační bonus vzniknout za kalendářní den pouze jednou bez ohledu na počet činností podle § 6 odst. 1 nebo 2.
49. Z výše uvedeného je zřejmé, že splnění některých hmotněprávních podmínek nároku na bonus je ověřitelné z úředních evidencí a rejstříků (např. úpadek žadatel nebo zda není nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty). Naproti tomu splnění jiných hmotněprávních podmínek nároku na bonus může být bez součinnosti s žadatelem nemožné – např. pokud jde o činnost vykonávanou odběratelem služeb žadatele podle ust. § 6 odst. 2 písm. a) ZKB a nemůže-li služby žadatel bez zásadních obtíží poskytovat jinému odběrateli, nebo zda převažující část příjmů žadatele pocházela z omezené nebo zakázané činnosti podle ust. § 6 odst. 3 ZKB.

50. Žádost o kompenzační bonus je evidentně specifickým druhem podání žadatele v daňovém řízení, což odpovídá účelu ZKB, kdy je cílem usnadnit výplatu bonusu žadatelům tak, aby v čase rychlé poskytnutí odškodnění umožnilo žadatelům pokrýt alespoň základní životní náklady (výživa žadatele a jimi vyživovaných osob atd.). Proto žádost o kompenzační bonus nevyžaduje formu formulářového podání a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat jen tři údaje stanovené v ust. § 12 odst. 1 ZKB: za prvé čestné prohlášení osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus, za druhé účet u poskytovatele platebních služeb v české měně, na který má být kompenzační bonus vyplacen, a za třetí určení činnosti podle § 6 odst. 1 nebo 2 nebo § 7 odst. 1 a kalendářních dní bonusového období, v nichž byla tato činnost bezprostředně zakázána nebo omezena. Obecnými náležitostmi žádosti podle ust. § 70 odst. 3 daňového řádu jsou údaje o tom, kdo ji činí, čeho se týká a co se navrhuje.
51. Výše soud vyložil, že mnoho zákonných hmotněprávních podmínek nároku na bonus není možno ověřit bez součinnosti s žadatelem. S cílem pokud možno rychlé a co nejméně formálně komplikované výplaty bonusu tedy zákonodárce zvolil řešení, že žadatel v žádosti pouze uvede, kam má být bonus vyplacen, označí odškodňovanou činnost a počet odškodňovaných dní a ve vztahu k ostatním zákonným podmínkám vzniku nároku na bonus čestně prohlásí, že je splnil. Uvedením těchto třech náležitostí žádosti žadatel splní všechny požadavky kladené na obsah žádosti o kompenzační bonus. Soud shrnuje, že žádost žadatele o kompenzační bonus je bezvadná, pokud obsahuje všechny náležitosti stanovené v ust. § 12 odst. 1 ZKB.
52. Nelze samozřejmě vyloučit, že žadatel v žádosti neuvede všechny tři podstatné náležitosti stanovené v ust. § 12 odst. 1 ZKB. Pro tento případ podle ust. § 11 odst. 1 ZKB ve spojení s § 74 daňového řádu platí obecný postup pro odstranění vad podání. Správce daně musí vyzvat podatele, aby ve stanovené lhůtě odstranil takové vady podání, protože vady brání předpokládaným účinkům pro správu daní [srov. ust. § 74 odst. 1 písm. b) daňového řádu] a současně žadatele poučí o tom, že odstraní-li vady ve stanovené lhůtě, bude se na jeho podání hledět, jako by bylo učiněno řádně a včas, a že nebudou-li vady podání odstraněny, stane se podání uplynutím této lhůty neúčinným (srov. ust. § 74 odst. 2, 3 a 4 daňového řádu).
53. Okamžik podání bezvadné žádosti, resp. okamžik odstranění vad podané žádosti je totiž určující pro stanovení a placení bonusu podle ust. §§ 14 a 15 ZKB. Ust. § 14 odst. 2 ZKB stanoví, že kompenzační bonus se považuje za vyměřený dnem podání žádosti o kompenzační bonus. Důsledkem vyměření bonusu podle ust. § 14 odst. 2 ZKB je vznik povinnosti na straně správce daně bonus vyplatit (vrátit jako vratitelný přeplatek) bez zbytečného odkladu od jeho vyměření podle ust. § 15 odst. 2 ZKB.
54. Správce daně tedy po podání žádosti nejprve posoudí, zda obsahuje všechny náležitosti stanovené v ust. § 12 odst. 1 ZKB. Jde-li o žádost bezvadnou, dnem jejího podání je bonus vyměřen dle ust. § 14 odst. 2 ZKB a musí být bez zbytečného odkladu vyplacen dle ust. § 15 odst. 2 ZKB. Neobsahuje-li žádost všechny náležitosti stanovené v ust. § 12 odst. 1 ZKB, postupuje při odstranění vad správce daně podle ust. § 74 daňového řádu. Buď budou vady odstraněny, bonus vyměřen a bez zbytečného odkladu vyplacen, nebo odstraněny nebudou a pak se stane žádost neúčinnou.
55. S tímto výkladem logicky koresponduje i ust. § 14 odst. 3 ZKB, podle něhož platí, že zjistí-li správce bonusu na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě daňové

kontroly, že nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus a kompenzační bonus nebyl vyměřen ve správné výši, doměří daň ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné. Toto ustanovení pracuje s jasným východiskem, že daň byla již podáním žádosti vyměřena. A v této fázi, po vyměření daně, správce daně může aplikovat postup k odstranění pochybností nebo provést daňovou kontrolu. Výsledkem těchto postupů může být zjištění, že nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus, tj., kompenzační bonus nebyl vyměřen ve správné výši. V takovém případě správce daně doměří daň ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné. Jinými slovy, to, zda byly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus, v případě bezvadné žádosti nebo žádosti, jejíž vady byly odstraněny, správce daně zkoumá poté, kdy byl bonus vyměřen. Nejprve musí být bonus vyměřen (bylo-li o něj řádně požádáno) a teprve pak může být prověřováno, zda pro jeho vznik byly splněny podmínky. Jen takový postup odpovídá zákonu a vzhledem k cíli odškodnění úbytku příjmů v důsledku zákazu činnosti, jež žadatele živí, nejde ani o postup nelogický.

56. Soud považuje za vhodné uvést, jak se v čase vyvíjela právní úprava bonusů osobám samostatně výdělečně činným v souvislosti s odškodněním epidemiologických opatření: Podle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů, musela žádost o bonus obsahovat jen čestné prohlášení osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus a účet u poskytovatele platebních služeb v české měně, na který má být kompenzační bonus vyplacen (ust. § 7 odst. 1), přičemž kompenzační bonus se považoval za vyměřený dnem podání žádosti (ust. § 8 odst. 2). Podle zákona č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021, musela žádost o kompenzační bonus obsahovat nejen čestné prohlášení, bankovní účet a určení omezené nebo zakázané činnosti stejně jako v tomto případě posuzovaná právní úprava, ale navíc i průměrnou měsíční výši příjmů podle § 8 odst. 1 ve srovnávacím období a výši příjmů podle § 8 odst. 1 ve srovnávaném období (ust. § 13 odst. 1), kdy kompenzační bonus se považoval za vyměřený dnem podání žádosti (ust. § 15 odst. 2). Ze srovnání popsaných právních úprav je zřejmé, že bylo dosud ve všech případech vyměření bonusu vázáno na den podání žádosti o bonus a že se náležitosti žádosti o bonus postupně měnily.
57. Tolik k obecnému výkladu právní úpravy, která nyní bude soudem aplikována na případ žalobce a jeho žádosti.
58. Posoudil-li soud v tomto směru žádosti žalobce ze dne 21. 1. 2021, pak tyto nepochybně obsahovaly obecné náležitosti podání (bylo zřejmé, že je učinil žalobce a bylo zřejmé, že se domáhá výplaty kompenzačního bonusu). Pokud jde o zvláštní náležitosti žádosti o kompenzační bonus stanovené v citovaném ust. § 12 odst. 1 ZKB, pak všechny žádosti obsahovaly zákonem předepsané čestné prohlášení žalobce, specifikaci jeho bankovního spojení a kalendářních dní bonusového období, kdy měla být činnost zakázána nebo omezena. Žádná z žádostí však neobsahovala třetí podstatnou náležitost žádosti: určení činnosti podle ust. § 6 odst. 1 nebo 2 nebo ust. § 7 odst. 1, která byla bezprostředně zakázána nebo omezena [viz ust. § 12 odst. 1 písm. d) ZKB], neboť žalobce v žádostech uvedl jen to, že jde o „*všechny 3 živnosti, které má v rejstříku živností*“. Takové údaje nelze považovat za *určení činnosti* podle ust. § 6 odst. 1 nebo 2 nebo ust. § 7 odst. 1, která byla bezprostředně zakázána nebo omezena, podle ust. § 12 odst. 1 písm. d) ZKB. Žádosti žalobce proto neobsahovaly všechny zákonné náležitosti a byly vadné. Správce daně tedy měl podle ust. § 74 daňového řádu postupovat tak, aby vady žádostí byly odstraněny, a takto i postupoval. Jak je zřejmé

z emailové zprávy ze dne 1. 2. 2021, správce daně neformálně žalobce vyzval (mj.), aby „sdělil obor činnosti, za který o kompenzační bonus žádá“. Ze správce daně vyzýval žalobce emailem z 1. 2. a 9. 3. 2021 i k další součinnosti (doložení příjmů) a že takto žalobce předložil faktury a bankovní výpis, není pro posouzení věci právně významné, protože to na stanovení okamžiku vyměření bonusu nemělo vliv (příjmy nejsou podstatnou náležitostí žádosti, jak bylo výše vyloženo). Významná naopak je skutečnost, že žalobce telefonicky dne 5. 2. 2021 správci daně k jeho výzvě sdělil, že o kompenzační bonus žádá za výkon činnosti: elektro práce, slaboproud (antény, zabezpečovací systémy) pro odběratele, kteří byli zavření. Ačkoli o telefonickém rozhovoru správce daně s žalobcem není v daňovém spise úřední záznam podle ust. § 63 daňového řádu, odkazuje na něj žalobce ve svém emailu ze dne 5. 2. 2021 a jeho existenci potvrdil správce daně ve výzvách k odstranění pochybností ze dne 11. 3. 2021 (druhá strana, odstavec nad tabulkou). Dne 5. 2. 2021 tedy žalobce k (neformální) výzvě správce daně odstranil jedinou vadu svých žádostí, tj. (stejně neformálně, ale nesporně) doplnil údaj o určení činnosti podle ust. § 6 odst. 1 nebo 2 nebo ust. § 7 odst. 1, která byla bezprostředně zakázána nebo omezena dle ust. § 12 odst. 1 písm. d) ZKB. Tím byly vady žádostí žalobce odstraněny a ex lege tak ke dni podání žádosti došlo k vyměření bonusu podle ust. § 14 odst. 2 ZKB, který měl být bez zbytečného odkladu žalobci vyplacen podle ust. § 15 odst. 2 ZKB.

59. Žádosti žalobce po odstranění jejich vad dne 5. 2. 2021 tedy vedly k vyměření bonusu dle ust. § 14 odst. 2 ZKB. Skutečnost, že žádosti měly všechny náležitosti stanovené v ust. § 14 odst. 2 ZKB, ostatně nebyla žalovaným zpochybňována: Z výzev žalovaného ze dne 11. 3. 2021 vyplývá, že výzvy byly vyhotoveny výslovně na základě ust. § 14 odst. 3 ZKB (viz jejich předposlední věta) a že žalovaný považuje bonus za vyměřený, protože žalobci hrozí jeho snížením či odnětím (viz první věta poučení výzev). I ve vyjádření k žalobě žalovaný výslovně potvrdil, že bonus žalobce považuje za vyměřený, ale následné vydání řádně odůvodněné výzvy k odstranění pochybností představuje relevantní důvod pro odložení vrácení již vyměřeného kompenzačního bonusu do ukončení postupu k odstranění pochybností.
60. Je na místě dodat, že žalovanému nic nebránilo po popsání vyměření bonusu zahájit postup k odstranění pochybností, zda byly splněny podmínky pro vznik nároku na bonus, podle ust. § 14 odst. 3 ZKB. Ve výzvách ze dne 11. 3. 2021 tedy soud neshledal ničeho závadného. Pokud správce daně takto postupoval vzhledem k tomu, že činnost doplněná žalobcem do jeho žádostí nebyla omezená ani zakázaná, a to ani zprostředkovaně u odběratelů a pronajímatelů žalobce, nejde o postup nijak nezákonný. Toto však nijak neovlivnilo zákonnou povinnost žalovaného vyplácet žalobci bez zbytečného odkladu vyměřené kompenzační bonusy, o něž řádně požádal.
61. Soud k tomu poukazuje na důvodovou zprávu ZKB, kde bylo zdůrazněno: „*Není totiž možné (a s ohledem na prvek rychlosti ani žádoucí) podrobovat jednotlivé požadavky na finanční podporu formou kompenzačního bonusu detailní kontrole ex ante ohledně toho, že daný požadavek je skutečně oprávněný.*“ Jak vyložil soud výše, po žalovaném se nežádá rezignovat na kontrolu, nýbrž tento musí důsledně trvat na splnění všech zákonem stanovených náležitostí žádosti o bonus a příp. postupovat podle ust. § 74 daňového řádu při odstraňování vad žádosti. Jakmile však jsou vady žádostí odstraněny, musí být v souladu s ust. § 14 odst. 2 ve spojení s ust. § 15 odst. 1, 2 ZKB bonus žadateli vyplacen. Oprávnění správce daně po vyměření bonusu zkoumat, zda byly splněny podmínky pro vznik nároku na bonus, tím není dotčeno. Výsledkem tohoto postupu může ostatně být doměrek daně v souladu s ust. § 14 odst. 3 ZKB.
62. Od vyměření bonusu (21. 1. 2021) ke dni rozhodnutí soudu marně uběhlo 111 dní, to

znamená, že lhůta bez zbytečného odkladu jednoznačně uplynula a v době rozhodování soudu je tedy žalovaný v prodlení s vyplacením bonusů žalobci. Žalovaný sám považoval bonus za vyměřený nejpozději dne 11. 3. 2021, kdy vyhotovil výzvy dle § 89 daňového řádu, kdy i dobu od 11. 3. 2021 do dne rozhodnutí soudu podle ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. (tj. 62 dnů) nelze považovat za dobu nezbytného odkladu podle ust. § 15 odst. 2 ZKB. Skutečnost, zda správce daně postupem podle ust. § 14 odst. 3 ZKB prověřuje, zda byly či nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus, nemá na povinnost vyplatit vyměřený bonus dle ust. § 15 odst. 2 ZKB žádný vliv. Jen takový výklad zákona podle soudu odpovídá ZKB, a to i vzhledem k cíli promptního odškodnění ztráty příjmů v důsledku zákazu činnosti, jež žadatele o bonus živí. ZKB je koncipován tak, že prioritou je poskytnutí rychlé, tudíž účinné, pomoci.

63. Pokud jde o argumentaci žalobce ve vztahu k ust. § 89 daňového řádu, odkazuje soud na výše uvedený výklad. Ust. § 14 odst. 3 ZKB reguluje případy, kdy dojde k vyměření bonusu a následně správce bonusu na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě daňové kontroly zjistí, že nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus. Z textu tohoto zákonného ustanovení jednoznačně vyplývá, že je řešena situace, kdy již k vyměření bonusu došlo. Jeho smyslem je úprava postupu správce daně, který je oprávněn odstraňovat pochybnosti i provést daňovou kontrolu za účelem prověření, zda byly skutečně splněny podmínky pro vznik vyměřeného nároku na bonus. Zjistí-li takto správce daně, že kompenzační bonus nebyl správně vyměřen, doměří daň ve výši rozdílu *vyměřeného* kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné. Správce daně mohl v případě žalobce vydat výzvy podle ust. § 89 daňového řádu, když ho k tomu výslovně opravňovalo ust. § 14 odst. 3 ZKB. To nemění nic na tom, že bonus byl žalobci v době vydání již vyměřen a měl být i vyplacen. Pokud žalobce v žalobě váže vznik oprávnění zahájit postup podle § 89 daňového řádu až na *vyplacení* kompenzačního bonusu, pomíjí výslovné ust. § 14 odst. 3 ZKB, které hovoří o jeho *vyměření*. Vzhledem k speciálnímu ust. § 14 odst. 3 ZKB je odkaz žalobce na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 5 Aps 4/2010-51, nebo ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 Ans 10/2012-52, nepřiléhavý.
64. Žalovaný sice k vyjádření k žalobě přiložil metodický pokyn a zápis ze dne 22. 12. 2020 (přílohy č. 4 a 5 vyjádření), nicméně při jednání soudu je k důkazu nenavrhoval a soud je k důkazu proto neprováděl. Obiter dictum soud uvádí, že k výkladu ZKB je povolán soud, kdy pro takové posouzení jsou vnitřní metodické pomůcky žalovaného irelevantní.
65. Soud shrnuje, že faktické zadržování kompenzačních bonusů žalovaným, o něž požádal žalobce čtyřmi žádostmi ze dne 21. 1. 2021, je nezákonným zásahem. Proto byly naplněny všechny podmínky pro poskytnutí ochrany žalobci dle ust. § 82 s. ř. s. Soud v souladu s ust. § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. výrokem I tohoto rozsudku určil, že žalobcem vymezený zásah spočívající v zadržování kompenzačních bonusů je nezákonný. Protože předmětný zásah podle nesporných tvrzení účastníků při jednání soudu trval, neboť tito se shodli, že bonusy nebyly žalobci vyplaceny, zakázal soud v souladu s ust. § 87 odst. 2 věta první in fine s. ř. s. výrokem II tohoto rozsudku podle § 87 odst. 2 s. ř. s. žalovanému, aby v porušování práva žalobce na vyplacení bonusu pokračoval.

VII.

Náklady řízení

66. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud výrokem III tohoto rozsudku podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalobci přiznal soud náhradu nákladu řízení v celkové výši 3 000 Kč, sestávající ze soudních poplatků v částce 2 000 Kč za žalobu [položka 18 odst. 2 písm. d) přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a v částce 1 000 Kč za návrh na vydání předběžného opatření [položka 18 odst. 2 písm. a) přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, § 64 s. ř. s. ve spojení s § 145 s. ř. s.].
67. Žalobce při jednání žádal o náhradu paušálních nákladů nezastoupeného účastníka, již mu soud nepřiznal. Podle ustálené judikatury správních soudů totiž platí, že v soudním řízení správním se neuplatní ust. § 151 odst. 3 o. s. ř. provedené vyhláškou č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2015 č. j. 6 As 135/2015-79, publ. pod č. 3344/2014 ve Sb. NSS, nebo recentní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2020, č. j. 6 As 143/2020 – 31).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 12. května 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu